

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 2P/42/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8524200564
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Danko Majdáková
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2024:8524200564.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Stará Ľubovňa, sudkyňou Mgr. Dankou Majdákovou v rodinnoprávnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. D. XX, XXX XX E., t.č. Centrum pre deti a rodiny Prešov, so sídlom Požiarnická 3, 080 01 Prešov, zastúpená kolíznym opatrovníkom: Obec Lomnička, dieťa rodičov, otec: neuvedený, matka: F. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. D. XX, XXX XX E., o návrhu navrhovateľa: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Starej Ľubovni, Farbiarska 57, 064 01 Stará Ľubovňa v konaní o zmenu zariadenia na realizáciu uloženého výchovného opatrenia, takto

rozhodol:

1. M e n í sa rozsudok Okresného súdu Stará Ľubovňa sp. zn. 2P/110/ 2023 zo dňa 16.11.2023 v II. až IV. výroku, v časti zariadenia na výkon rozhodnutia tak, že tieto výroky znejú:

II. Súd n a r i a d ť u j e maloletej A. B., nar. XX.XX.XXXX pobyt v Centre pre deti a rodiny Prešov, so sídlom Požiarnická 3, 080 01 Prešov.

III. Súd u k l a d á matke F. B. povinnosť spolupracovať s Centrom pre deti a rodiny Prešov, Úradom práce soc. vecí a rodiny Stará Ľubovňa a Obcou Lomnička.

IV. Súd bude s l e d o v a ť plnenie účelu výchovného opatrenia v spolupráci s Centrom pre deti a rodiny Prešov, Úradom práce soc. vecí a rodiny Stará Ľubovňa a Obcou Lomnička.

2. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e:

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Starej Ľubovni (ďalej len navrhovateľ) návrhom doručeným súdu dňa 29.04.2024 žiadal aby súd zmenil rozsudok sp. zn. 2P/110/2023 zo dňa 16.11.2023 vo výroku o zariadení, v ktorom sa má realizovať výchovné opatrenie tak, že výchovné opatrenie sa bude realizovať v Centre pre deti a rodiny Prešov. Návrh odôvodnil tým, že v čase podania návrhu nebolo možné vzhľadom na obsadenosť pre dieťa zabezpečiť jeho umiestnenie bližšie k rodine. Každé z oslovených CDR malo plnú kapacitu, prípadne nadstav. Podľa informácie z Ústredia PSVR voľné miesto bolo len v CDR Skalica. Vzhľadom na vzdialenosť maloletej od rodiny bolo potrebné toto umiestnenie chápať len ako dočasné, na zabezpečenie základných potrieb dieťaťa. Na základe neodkladného opatrenia sp. zn. 2P/25/2024 zo dňa 18.03.2024, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 19.04.2024, bola mal. A. premiestnená do Centra pre deti a rodiny Prešov, kde sa nachádza od 04.04.2024. Situácia na strane mal. dieťaťa sa nezmenila, naďalej má nepriaznivý zdravotný stav a potrebuje celodennú ošetrovateľskú starostlivosť. Matka aj keď nadobudla plnoletosť, nemá žiadne rodičovské zručnosti a na strane starej matky pretrvávajú obavy zo starostlivosti o choré dieťa. Umiestnením mal. A. v CDR Skalica bola matke a starým rodičom vzhľadom na veľkú vzdialenosť CDR od ich bydliska takmer znemožnený osobný

kontakt s dieťaťom. Premiestnenie maloletej do CDR Prešov bolo v najlepšom záujme maloletého dieťaťa, pretože sa vytvorili lepšie podmienky pre udržiavanie spojenia a vzťahov dieťaťa s matkou a ostatnými príbuznými. Navrhovateľ k návrhu pripojil správu CDR Prešov a rodný list dieťaťa.

2. Súd uznesením č.k. 2P/42/2024-11 zo dňa 06.05.2024 ustanovil mal. dieťaťu kolízneho opatrovníka Obec Lomnička.

3. Súd poučil účastníkov o ich procesných právach a povinnostiach a nariadil pojednávanie.

4. Pojednávanie vytyčeného na deň 23.05.2024 sa nezúčastnil kolízny opatrovník, ktorý svoju neúčast písomne ospravedlnil, súhlasil s pojednávaním v jeho neprítomnosti, preto súd v súlade s § 180 C.s.p. pojednával v jeho neprítomnosti.

5. Na pojednávaní navrhovateľ na podanom návrhu trval, zdôraznil, že dôvody, ktoré ich viedli k podaniu návrhu naďalej pretrvávajú. Dieťa bolo premiestnené do CDR v Prešove dňa 04.04.2024, teda podstatne bližšie k bydlisku matky, čo je v najlepšom záujme dieťaťa, na to aby boli vytvorené podmienky umožňujúce budovanie vzťahu medzi matkou a dieťaťom. Prognóza dieťaťa nie je dobrá, jeho zdravotný stav si vyžaduje naďalej pobyt v zariadení, keďže dieťa si vyžaduje 24 hodinovú opatrovateľku službu, ktorú matka nedokáže zvládnuť. Ďalej navrhovateľ uviedol, že matka spolu s rodičmi boli dieťa raz navštíviť v Prešove a pravidelne sa o stave dieťaťa informuje. Matka pri naplnení účelu výchovného opatrenia spolupracuje, učí sa rodičovským zručnostiam. V závere navrhovateľ zdôraznil, že účel výchovného opatrenia doposiaľ nebol splnený, preto podaná návrh na opakované uloženie výchovného opatrenia, nakoľko je v záujme mal. dieťaťa.

6. Matka dieťaťa s návrhom súhlasila.

7. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, oboznámil sa z obsahom spisov týkajúcich sa starostlivosti súdu o mal. A. B. a ustálil, že skutkový stav zodpovedá stavu ako ho opísal navrhovateľ v návrhu.

Na základe takto ustáleného skutkového stavu súd právne uzatvára:

8. Podľa § 37 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. Zákon o rodine v aktuálnom znení (ďalej len ZoR) nevhodné správanie sa detí, ako aj porušovanie povinností rodičov, vyplývajúcich z ich rodičovských práv a povinností, alebo zneužívanie ich práv môže každý oznámiť orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obci alebo súdu. Rovnako môže každý oznámiť tomuto orgánu, obci alebo súdu skutočnosť, že rodičia nemôžu plniť povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností.

9. Podľa § 37 ods. 3 písm. b) ZoR ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak výchovné opatrenia uvedené v odseku 2 nevedli k náprave, súd dočasne odíme maloleté dieťa z osobnej starostlivosti rodičov aj proti ich vôli, osôb, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo § 48, budúcich osvojiteľov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľov alebo poručníka, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, a nariadi maloletému dieťaťu na účely zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu alebo zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa pobyt v zariadení najdlhšie na šesť mesiacov.

10. Podľa § 37 ods. 5 ZoR ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže výchovné opatrenie podľa odseku 3 uložiť aj vtedy, ak jeho uloženie nepredchádzalo výchovné opatrenie podľa odseku 2.

11. Podľa § 37 od. 7 ZoR súd sleduje vykonávanie výchovných opatrení najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou, neštátnym subjektom a s príslušným zariadením.

12. Podľa § 37 ods. 8 ZoR súd hodnotí účinnosť výchovného opatrenia priebežne tak, aby pred uplynutím obdobia, ktoré uviedol v rozhodnutí o jeho uložení, zhodnotil splnenie účelu výchovného opatrenia. Súd zruší výchovné opatrenie, ak splnilo svoj účel. Ak je to v záujme maloletého dieťaťa, môže súd rozhodnúť o opakovanom uložení výchovného opatrenia alebo o uložení iného vhodného výchovného

opatrenia. Ak súd na základe zhodnotenia účinnosti výchovného opatrenia rozhoduje o opakovanom uložení výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o nariadení ústavnej starostlivosti podľa § 54, môže dočasne upraviť pomery maloletého dieťaťa do právoplatnosti rozhodnutia.

13. 14. V čl. 24 Charty základných práv Európskej únie je zakotvené, že pri všetkých opatreniach prijatých orgánmi verejnej moci alebo súkromnými inštitúciami, ktoré sa týkajú detí, sa musia v prvom rade brať do úvahy najlepšie záujmy dieťaťa.

14. V zmysle čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

15. V zmysle čl. 23 Dohovoru o právach dieťaťa postihnuté dieťa má právo na špeciálnu starostlivosť, vzdelanie a prípravu, aby mohlo dosiahnuť čo najväčšiu samostatnosť a aby mohlo viesť plnohodnotný a aktívny život v spoločnosti.

16. Podľa čl. 5 Základných zásad zákona č. 36/2005 Z.z. zákona o rodine (ďalej len „Zákon o rodine“), záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

Právne posúdenie vecí:

17. Vzhľadom na zistený skutkový stav v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami súd návrhu v celom rozsahu vyhovel a zmenil rozsudok tunajšieho súdu č.k. 2P/110/2023-17 zo dňa 16.11.2023, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 15.12.2023 v časti zariadenia v ktorom sa mal. A. nariaďuje pobyt z Centra pre deti a rodiny Skalica so sídlom Pri potoku 10, 909 01 Skalica na Centrum pre deti a rodiny Prešov so sídlom Požiarnická 3, 08001 Prešov. Súd má za to, že pobyt mal. A. v zariadení v Prešove vzhľadom na vzdialenosť medzi zariadením a bydliskom matky a ostatných príbuzných je nesporne v jej najlepšom záujme. Pobytom maloletej A. v zariadení v Prešove sú vytvorené lepšie podmienky pre budovanie vzťahu medzi dieťaťom jeho matkou a ostatnými príbuznými, ako keď bolo dieťa umiestnené v zariadení v Skalici, ktoré je podstatne vzdialenejšie od bydliska matky a ostatných príbuzných. Súd súčasne zmenil aj zariadenie s ktorým je povinná matka spolupracovať (stará matka už nie, keďže matka nadobudla plnoletosť) a zariadenie s ktorým súd bude sledovať plnenie účelu výchovného opatrenia na Centrum pre deti a rodiny Prešov.

18. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 C.m.p. v zmysle ktorého, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie (§ 355 ods. 1 C.s.p.).

Odvolanie môže podať účastník, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 C.s.p.).

Prokurátor môže podať odvolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 361 ods. 1 C.s.p.).

Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 362 ods. 1 C.s.p.).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 C.s.p.).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. (§ 62 ods. 1,2 C.m.p.)

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. (§ 63 C.m.p.)

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie v časti, v ktorej bola upravená starostlivosť o maloleté dieťa, styk s maloletým dieťaťom alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému dieťaťu, oprávnený môže podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia podľa § 370 a nasl. Civilného mimosporového poriadku.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie v časti, ktorým bola upravená peňažná povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku. Exekúciu možno vykonať zrážkami zo mzdy a z iných príjmov, príkazom pohľadávky, predajom hnutelných vecí, predajom cenných papierov, predajom nehnuteľnosti, predajom podniku, príkazom na zadržanie vodičského preukazu.

Navrhovateľ a matka dieťaťa sa odvolania voči všetkým výrokom toho rozsudku vzdali.